

Викладацька діяльність, яка ґрунтується на глибокій науковій роботі під час навчального процесу, мотивує студентів до змістовної та активної дискусії при опрацюванні та обговоренні наукових проблем з певної навчальної дисципліни, надає можливість аналітичної роботи під час проведення практичних занять.

Під час навчального процесу поточному контролю підлягають різні види роботи студентів, зокрема, усні відповіді на питання, передбачені навчальною програмою та темою семінарського заняття; доповнення до наданих відповідей; експрес-контролі, які зорієнтовані на швидкість реагування та оперативність викладення засвоєних знань; розв'язування практичних задач шляхом роботи в малих групах; модульні контролі. Також до об'єктів поточного контролю знань студентів належить виконання індивідуальних завдань, які можуть бути у формі написання рефератів, наукових доповідей, складання структурно-логічних схем, таблиць. Належне місце серед об'єктів контролю займає науково-дослідна робота студентів, яка передбачає систематичну участь студентів у роботі наукових гуртків та прийняття участі у загально-університетських наукових конференціях, адже залучення студентів науковій роботі підвищує якість їх підготовки, як спеціалістів високої кваліфікації.

На сьогодні роль наукової роботи під час навчального процесу є досить значною, оскільки вона є невід'ємною складовою рівня якості засвоєння студентами навчальної дисципліни. Крім того, сучасні умови вимагають від майбутніх спеціалістів бути спроможними запроваджувати у практику нові досягнення наукової і технічної думки та вміти самостійно вирішувати серйозні наукові завдання.

Богорад М. А., старш. викл.,

Балягіна І.А., старш. викл.,

кафедра педагогіки та психології

ІНТЕРАКЦІОНІЗМ ЯК НОВИЙ НАПРЯМ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ТРЕНІНГУ

Аналізом особливостей організації тренінгу зараз займається досить широке коло спеціалістів. Відповідно різноманітні формулювання сутності цього поняття. Прикладом найбільш поширеного підходу до визначення тренінгу може бути варіант, представлений російським ученим В. Пугачовим, який характеризує

тренінг як програму різноманітних вправ, що поступово реалізуються з метою формування і вдосконалення вмінь, навичок з підвищення ефективності професійної та іншої діяльності. При цьому наводяться основні відмінності тренінгу від інших форм навчальної діяльності:

- обмеженість цілей (використовується для певних, конкретних задач);

- прикладний характер діяльності (більше, ніж інші форми навчання підпорядкований безпосередньому вирішенню практичних ситуацій);

- поведінкова спрямованість тренінгу (забезпечує не тільки розширення знань, а й відпрацювання певних моделей поведінки).

Тренінг найкраще використовувати для відпрацювання базових елементів професійної поведінки залежно від специфіки майбутньої діяльності. Саме така аргументація визначила підходи до розробки програми педагогічного тренінгу з дисципліни «Методика викладання економіки» для студентів III курсу. Метою тренінгу є розвиток певних навичок студентів з організації педагогічної практики в цілому та розробки методичних та дидактичних матеріалів для проведення навчальних занять з економіки зокрема. Даний тренінг використовується для поповнення вже існуючої бази знань та доведення до автоматизму тих навичок педагогічної діяльності, які мінімізують психологічне та емоційне навантаження під час проходження студентами педагогічної практики.

Багато фахівців, аналізуючи особливості застосування тренінгових технологій, рекомендують використовувати рольові ігри та кейси для досягнення максимальної реалістичності і подібності навчальної діяльності до професійного середовища. Зокрема, педагогічний тренінг з «МВЕ» дозволяє студенту побувати в ролі викладача. Як учасники рольової гри, студенти краще усвідомлюють всі можливі варіанти впливу їх поведінки на оточуючих. Під час імітаційної реальності може відбутися переосмислення раніше отриманого досвіду взаємодії вчителя з учнем і сформуватися позитивне ставлення до певних видів діяльності. Фактично, має місце аналіз соціальної взаємодії, що може розглядатись як процес інтеракціонізму (від англ. interaction — «взаємодія»). Засновник парадигми інтеракціонізму — американський соціолог та психолог Джордж-Герберт Мід вважав, що розвиток особистості відбувається під час взаємодії з іншими людьми. При цьому, найважливішим у міжособистісних комунікаціях називається здатність людини «приймати роль іншого». Тільки в цьому випа-

дку індивід стає особистістю, яка може не тільки усвідомлювати сенс власних дій і вчинків, але і оцінити їх вплив на інших. Дж. Мід розглядав і складніші процеси групової взаємодії, в результаті чого концепція інтеракціоністів характеризує поведінку індивіда трьома факторами: структурою особистості, роллю та референтною групою.

Дані теоретичні положення можуть бути додатковим аргументом у вирішенні питання про доцільність застосування тренінгових технологій. Адже педагогічний тренінг з елементами рольової гри покликаний сформувати у студентів такі важливі професійні компетенції, як уміння організувати процес і керувати ним, здійснювати взаємодію з групою і забезпечувати її внутрішню комунікацію, оцінювати інших та давати адекватну самооцінку, бачити перспективи розвитку і можливості самовдосконалення. Саме такі особистісні вміння і якості дозволять студентам не тільки успішно пройти педагогічну практику, а й подальшому найповноцінніше реалізуватись у професійному середовищі.

Література

1. Пугачев В. П. Тесты, деловые игры, тренинги в управлении персоналом: Учеб. для студентов вузов. — М.: Аспект пресс, 2002. — С. 70—71.

2. Андреева Г. М., Богомолова Н. Н., Петровская Л. А. Современная социальная психология на Западе (теоретические направления). — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1978. — С. 187—194.

Бойчук О. С., старш. викл.
кафедри педагогіки і психології

АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКУРСНИКІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ

Програма інноваційного розвитку КНЕУ передбачає адаптацію першокурсника як провідний напрямок реалізації концепції навчально-виховної роботи у ВНЗ.